

UAB KLAIPĖDOS REGIONO ATLIEKŲ TVARKYMO CENTRAS

Įmonės kodas 163743744. Liepų g. 15, LT- 92138 Klaipėda. Tel. (8 46) 300106. Faks. (8 46) 310105.
PVM mokėtojo kodas LT637437415. LR juridinių asmenų registras, tvarkytoja - VĮ Registrų centras.
Luminor Bank AB. Atsiskaitomoji sąskaita LT704010042300356644.
El.p. kratc@kratc.lt. Internetinė svetainė: www.kratc.lt

Klaipėdos miesto savivaldybės administracijai
El. p.: dokumentai@klaipeda.lt

2020-09-28

Nr. (1.10)-2R-1882

Kopija:
El. p.: rasa.jievaitiene@klaipeda.lt

DĖL MAISTO ATLIEKŲ TVARKYMO

Informuojame, kad Lietuva, kaip ir kitos Europos Sąjungos šalys, pagal atliekų tvarkymo direktyvos nuostatas, iki 2023 m. gruodžio 31 d. turi užtikrinti, kad biologiškai skaidžios atliekos, tarp jų ir maisto, būtų surenkamos atskirai arba atskiriamos ir perdirbamos ten, kur jos susidaro.

Šiuo metu Klaipėdos mieste vykdomas žaliųjų atliekų ir augalinės kilmės maisto atliekų surinkimas iš gyventojų. Surinktos atliekos tvarkomos (kompostuojamos) Glaudėnų žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelėje. Šiai nuostatai buvo pritarta 2019 m. sausio 14 d. Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos kolegijoje. Taip pat, gyventojams, kurie turi galimybę kompostuoti žaliąsias atliekas savo namų valdoje, nemokamai daliname kompostavimo dėžes.

2020 m. rugsėjo 1 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministras įsakymu Nr. D1-512 pakeitė 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.2.1-APVA-R-008 priemonės „Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašą. Pagal šį aprašą Aplinkos ministerija numatė skirti Europos Sąjungos fondų paramą šioms priemonėms finansuoti:

– rūšiuojamuoju būdu iš gyventojų surenkamų maisto / virtuvės atliekų apdorojimo infrastruktūros sukūrimui ir (ar) esamos komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros pritaikymui maisto / virtuvės atliekų apdorojimui;

– gyventojų informavimui maisto / virtuvės atliekų prevencijos ir tvarkymo klausimais.

UAB Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras (toliau – KRATC) planuoja sukurti atskirai iš Klaipėdos regiono gyventojų surinktų maisto atliekų paruošimo perdirbti pajėgumus ir tuo tikslu parengė bei planuoja įgyvendinti investicinį projektą „Maisto atliekų apdorojimo infrastruktūros sukūrimas Klaipėdos RATC“ (toliau – Projektas).

Tikėtina, kad įdiegus atskirą maisto atliekų surinkimą visuose miestuose, ypač tuose, kur vyrauja daugiabučiai namai ir maisto atliekos bus surenkamos bendro naudojimo konteineriais, maisto atliekos gali būti smarkiai užterštos įvairiomis priemaišomis – plastiko maišeliais, popieriais, maisto atliekų pakuotėmis, kitomis atliekomis ir pan., todėl šių priemaišų atskyrimui reikalinga speciali technika/ įranga. Tik neužterštos maisto atliekos gali būti naudojamos tolimesniam perdirbimui, ypač biodujų ir tręšimo produktų gamybai.

Šiuo metu Klaipėdos regione į deginimo įrenginius patenka maisto atliekos, kurios galėtų būti perdirbtos, išgaunant tiek maistinius/medžiaginius, tiek energetinius išteklius:

- *Maisto ir virtuvės atliekos iš gyventojų nėra atskiriamos iš mišrių komunalinių atliekų srauto.* Kadangi šiuo metu į mechaninio apdorojimo įrenginius maisto atliekos daugiausiai patenka bendrame sraute, jos susimaišo su kitomis atliekomis ir nėra tinkamos perdirbimui;
- *Nėra galimybių tinkamai perdirbti maisto atliekas.* KRATC šiai dienai neturi techninių galimybių paruošti maisto atliekas perdirbimui ir perdirbti maisto atliekų taip, kad būtų pilnai laikomasi atliekų tvarkymo saugos ir maisto atliekų higienizavimo reikalavimų.

Projekto tikslas – sukurti maisto atliekų apdorojimo – paruošimo tolimesniam perdirbimui infrastruktūrą Klaipėdos regione. Projekto uždavinys – sukurti iš gyventojų surenkamų maisto atliekų apdorojimo infrastruktūrą Klaipėdos regione ir informuoti gyventojus maisto atliekų prevencijos ir tvarkymo klausimais.

Projekto tikslinė grupė – Klaipėdos, Palangos, Neringos miestų, Klaipėdos, Kretingos, Šilutės, Skuodo rajonų savivaldybių miestų gyventojai.

Papildoma tikslinė grupė – asmenys, kurie nori naudoti apdorotas atliekas biodujų gamybai. Pagrindinis šios grupės poreikis – už tinkamą kainą įsigyti kokybišką produktą, kurį galima panaudoti biodujų išgavimui ir tręšimo produktų gamybai.

Projektas yra orientuotas į maisto atliekų paruošimo perdirbimui pajėgumų sukūrimą Klaipėdos regione ir bus skirtas Klaipėdos regiono savivaldybėms.

Klaipėdos mieste planuojama įdiegti maisto atliekų surinkimo spalvotais maišais sistemą. Ši surinkimo sistema pagrįsta atliekų rūšiavimu susidarymo vietoje (namų ūkiuose) į tam tikrų spalvų maišelius, kur vienos spalvos maišelis naudojamas maisto atliekoms, o kitos spalvos – likusioms mišrioms komunalinėms atliekoms. Spalvoti plastikiniai maišeliai yra metami į tą patį konteinerį ir surenkami ta pačia vieno skyriaus šiukšliaveže, kuria vežami į rūšiavimo įrenginį. Kitose Klaipėdos regiono savivaldybėse maisto atliekos bus surenkamos atskirais konteineriais arba analogine sistema kaip Klaipėdos mieste.

Mechaninio rūšiavimo įrenginyje skirtingų spalvų maišai išrūšiuojami į atskiras frakcijas ir vėliau kiekviena frakcija (maisto atliekos vienos spalvos maišeliuose, mišrios atliekos – kitos spalvos maišeliuose) nukreipiama tolimesniam apdorojimui.

Atsižvelgiant į tai, kad KRATC šiuo metu turi tik mechaninius atliekų apdorojimo įrenginius, kurie nėra pritaikyti apdoroti atskirai surinktas maisto atliekas, neturi biologinio apdorojimo įrenginių, be to, didžioji dalis maisto atliekų bus surenkama iš daugiabučių namų gyventojų, kurios gali būti smarkiai užterštos ne maisto atliekomis bei kitomis priemaišomis, o biologiniam perdirbimui tinkamos tik švarios, be priemaišų maisto atliekos, tad maisto atliekų paruošimui perdirbti reikalinga speciali įranga – mechaninio apdorojimo (depakavimo) įrenginiai. Projekto metu planuojama įsigyti tokią maisto atliekų depakavimo įrangą, kuri užtikrins aukštą gautos biomasės grynumą bei kokybę. Tokią biomasę planuojama toliau apdoroti anaerobiniu būdu, t.y., perduoti biodujų gamybai privačiam operatoriui.

Maisto atliekų paruošimo perdirbimui įrangą planuojama sumontuoti naujai pastatytame priestate (pastate) šalia esamo mišrių komunalinių atliekų mechaninio apdorojimo įrenginio Klaipėdos regioninio sąvartyno teritorijoje, adresu: Ketvergių g. 2A, Dumpių kaimas, Klaipėdos raj.

Įgyvendinus projektą, bus:

- Įrengta maisto atliekų maišų atskyrimo (rūšiavimo) linija;
- Įrengta talpa/rezervuaras biomasei;
- Įrengtas maisto atliekų paruošimo perdirbimui įrenginys (depakeris);
- Įsigytas frontalinis kaušinis krautuvas depakeriui aptarnauti;
- Pastatytas priestatas su reikiama įranga, įskaitant kvapų kontrolės priemones, kuriame bus vykdomas maisto atliekų apdorojimas.

Be to, Projekte yra numatytas gyventojų informavimas maisto atliekų prevencijos ir tvarkymo klausimais. Viešinimo priemonių taikymo rezultatas projekte bus nustatytas kaip gyventojų nuomonės apie informavimo apie maisto / virtuvės atliekų prevenciją ir tvarkymą pakankamumą padidėjimas / pokytis (procentais). Viešinimo priemonių taikymo rezultatas bus nurodytas paraiškoje, iki paraiškos pateikimo atlikus kiekybinį visuomenės nuomonės tyrimą.

Projektas atitiks horizontaliuosius *darnaus vystymosi bei lygių galimybių ir nediskriminacijos* principus.

Projektą planuojama įgyvendinti 2022 m. Įgyvendinus projektą, pirmiausiai atskirai būtų surenkamos maisto atliekos Klaipėdos miesto savivaldybėje, o maisto atliekų atskiro surinkimo sistema pilna apimti regione turėtų būti įdiegta 2024 m. pradžioje.

Projektas atitinka Europos Sąjungos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ priemonę „Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra“ Nr. 05.2.1-APVA-R-008, todėl taikomas stebėsenos rodiklis yra P.S.330 „Sukurti arba pagerinti maisto ar virtuvės atliekų apdorojimo pajėgumai“, kurio matavimo vienetai yra sukurti ir (arba) pagerinti maisto ar virtuvės atliekų apdorojimo pajėgumai – iš gyventojų surenkamoms maisto ar virtuvės atliekoms apdoroti pastatytų ar pritaikytų esamų įrenginių metinis našumas tonomis per metus. *Planuojamas Projekto rodiklis* – sukurti maisto atliekų apdorojimo pajėgumai – 6 825 t/metus.

Planuojamo investicinio projekto vertė 1 565 900 Eur be PVM (1 894 739 Eur su PVM):

Išlaidų kategorija	Suma, Eur (be PVM)
1. Maisto atliekų maišelių atskyrimo linija	310 000,00
2. Frontalinis krautuvas	90 000,00
3. Depakeris	450 000,00
4. Inžinerinės paslaugos	39 000,00
5. Rangos darbai (pastatas, kuriame apdorojamos atliekos)	555 200,00
6. Maisto atliekų tvarkymo sistemos viešinimas	100 000,00
7. Investicinio projekto parengimas	9 700,00
8. Projekto administravimas	12 000,00
Iš viso:	1 565 900,00

Europos Sąjungos fondų lėšos – 1 330 945,90 Eur (85 proc.), KRATC indėlis – 234 954,10 Eur be PVM (15 proc.). Planuojamos metinės sąnaudos, įgyvendinus projektą – 134 980 Eur.

Įgyvendinus projektą pilna apimtimi (per metus apdorojant 6 673 t maisto atliekų), sąnaudų dalis (be nusidėvėjimo) tenkanti tiesiogiai maisto atliekoms – 20,22 Eur/t, su investicinio projekto nusidėvėjimu – 23,75 Eur/t.

Projektu siekiama įgyvendinti:

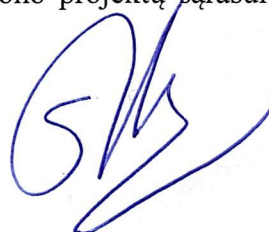
- Valstybinio atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimu Nr. 519 „Dėl Valstybinio atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plano patvirtinimo“ 227.2.3 papunktyje numatytą strateginį atliekų tvarkymo uždavinį „sukurti komunalinių biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo pajėgumus“ bei 227.6.1 papunktyje numatytą strateginį atliekų tvarkymo uždavinį „Didinti visuomenės sąmoningumą atliekų tvarkymo srityje“.
- Klaipėdos regiono plėtros tarybos sprendimu Nr. 51/3S-27 patvirtinto Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo 2014-2020 m. plano nuostatas, kur UAB Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centrui yra pavesta sukurti reikiamus pajėgumus ir apdoroti rūšiuojamuoju atliekų surinkimo būdu iš gyventojų surenkamas maisto/virtuvės atliekas.
- Projektas atitinka ir prisideda prie Klaipėdos regiono plėtros plano 2014-2020 metams. Projektas prisideda prie prioriteto „Tvarus ir integralus ekonominis augimas“ 1.2. tikslo „Pagerinti sąlygas regiono ekonominiam augimui ir integralumui“ 1.2.1. uždavinio „Pagerinti regiono savivaldybių bei bendrą regiono viešąją ekonominę infrastruktūrą ir paslaugas“ įgyvendinimo.

Papildomai informuojame, kad KRATC stebėtojų taryba 2020 m. balandžio 28 d. patvirtino bendrovės 2020-2022 m. strateginį veiklos planą. Plane numatyta 2021 - 2022 m. vykdyti minėtą projektą ir suplanuotos lėšos projekto finansavimui.

Šis projektas, atskiru klausimu, buvo pristatytas bendrovės stebėtojų tarybos 2020 m. rugpjūčio 14 d. posėdyje. Taip pat šio projekto koncepcija buvo pristatyta Klaipėdos miesto savivaldybės administracijai 2020 m. birželio 5 d. bei 2020 m. rugsėjo 23 d. posėdžiuose.

Pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.2.1-APVA-R-008 priemonės „Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašą ir finansuojamas veiklas (rūšiuojamuoju būdu iš gyventojų surenkamų maisto / virtuvės atliekų apdorojimo infrastruktūros sukūrimas ir (ar) esamos komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros pritaikymas maisto / virtuvės atliekų apdorojimui bei gyventojų informavimas maisto / virtuvės atliekų prevencijos ir tvarkymo klausimais), galimi pareiškėjai yra regionų atliekų tvarkymo centrai. Atsižvelgiant į tai planuojama, kad KRATC prašymu projektinį pasiūlymą Klaipėdos regiono plėtros tarybai regiono projektų sąrašui sudaryti pateiks Klaipėdos miesto savivaldybės administracija.

Direktorius

Šarūnas Reikalas

Ramunė Šličienė, (8 46) 217502, el.p.: ramune.sliciene@kratc.lt